

Oradea, 01.10.2008
cu ocazia începerii
anului universitar

Portret de generație – o lamentație-manifest

*Judecători 2:10 Tot **neamul acela de oameni**
a fost adăugat la părinții lui
și s-a ridicat după el un alt neam de oameni,
care nu cunoștea pe Domnul,
nici ce făcuse El pentru Israel.*

*Proverbe 30:11-14 **Este un neam de oameni**
care blestemă pe tatăl său
și nu binecuvântează pe mama sa.*

***Este un neam de oameni**
care se crede curat
și totuși, nu este spălat de întinăciunea lui.*

***Este un neam de oameni**
ai căror ochi sunt trufași
și care își țin pleoapele sus.*

***Este un neam de oameni,**
ai căror dinți sunt niște săbii
și ale căror măsele sunt niște cuțite,
ca să mănânce pe cel nenorocit de pe pământ
și pe cei lipsiți dintre oameni.*

Ni se cere să fim lumini, sare, cetate, dar unde, față de cine? Mai știm cine stă în fața noastră? Nu cred că știm cum să mai aprindem lumina pentru că nu mai știm unde este întunericul. Nimeni nu aprinde o lumină ca să o pună sub obroc, nimeni nu ia sare ca să o arunce pe plajă, nimeni nu construiește o cetate ca să facă din ea grajd pentru vitele care pasc în luncă.

Construim cetăți unde nimeni nu are nevoie de ele, aruncăm sarea acolo unde pământul își face oricum singur treaba și aprindem lumini acolo de unde lipsește și întunericul care va fi alungat, dar și aerul care va hrăni flacăra. Sîntem specialiști în obroace, văi și plaje.

În cele ce urmează nu voi descrie idei absolut originale. Unele sînt descoperiri ale unor psihologi, sociologi, predicatori, profesori. (Ravi Zacharias, Paul Washer, Os Guinness, Don Carson, Albert Mohler etc.). Reiterez unele dintre ideile dînșilor, la care adaug altele, pentru a încerca să ne găsim locul. De ce? Pentru că generația noastră, desprinsă de trecut, generația care nu l-a mai cunoscut pe Liviu Olah și căreia nici nu îi pasă de ce s-a întîmplat în urmă cu 17 ani, generația noastră este prost plasată, ne-la-locul ei și ne-la-timpul ei. Sîntem rătăciți față de locul în care ar trebui să ne găsim, întîrziați față de timpul la care ar trebui să ne potrivim. Poate că, dacă ne vom găsi noi locul și timpul, îi vom putea chema și pe alții în locuri de odihnă și timpuri de lucrare. Sper să găsim unde este valea, întunericul și pămîntul, pentru a putea aprinde lumina și pentru a urca muntele. S-a spus "Să nu blestemăm întunericul, mai bine să aprindem o lumină"... Frumos spus, dar întrebarea rămîne: unde să aprindem lumina? Mai știm unde, dacă sîntem dez-locuiți? Mai știm cînd? Dacă nu mai simțim valea ca vale? Mai știm cum? Mai știm pentru cine?

Lumea în care trăim s-a schimbat radical în ultimii 100 de ani, este greu de recunoscut în ultimii 40 de ani și chiar generația celor care s-au născut după 1990 simt deja că pămîntul le fuge de sub picioare că schimbările sînt mult mai rapide decît înaintarea noastră în vîrste.

1. Lumina și timpul. Generația noastră s-a născut sub luminile electrice în miez de noapte. Sîntem o generație care avem lumină tot timpul, dar sîntem mai întunecați la minte decît au fost generațiile care și-au scris cărțile sub lampă și la ceara lumînării. Generația lor a scris enciclopedii cu pana și fără *google*, citînd din memorie. Generația noastră, conectată, informată, *preaneonizată* nu poate scrie un eseu de șapte pagini fără să facă *cut and paste*. Sîntem generația care am produs atîta strălucire încît și atunci cînd dorim să adormim ne este greu să ne mai ascundem retina de razele invazive ale stîlpilor de iluminat, ale farurilor de mașină. Avem lumină tot timpul și nu mai găsim întunericul benefic al odihnei, acel întuneric al caselor de țară în care nu ne puteam vedea mîna dinaintea ochilor.

Am fost luminați de neoane de la naștere, am învățat să scriem sub lumină, ținem lumina aprinsă pînă la orele la care am fost născuți. Din această cauză generația noastră are o percepție deformată asupra timpului și ciclului lumină-întuneric. Bunicii și părinții noștri au cîștigat o bătălie asupra rotirii pămîntului, care acum ne mixează creierii într-un vîrtej din care nu mai putem ieși nici noaptea nici ziua. Pentru generația mea nu mai este *zi de lucru*, este *noapte de lucru*, nu mai este *noapte de odihnă*, sînt dimineți mahmure care încep după ora 11.30. Lumina ispititoare la permanență a condus generația noastră spre impresia că timpul este elastic și este de partea ei, că termenele pot fi amînite, că într-o lună se poate face o lucrare de licență și într-o săptămînă se poate cîștiga o sesiune.... într-o săptămînă de nopți. Timpul nostru este scurt, dar în mintea noastră curge ca mierea.

Sugestie? Ce-ar fi să petrecem o săptămână fără curent electric, vara. Ne-am putea vindeca de impresia că timpul este sub controlul nostru. Va fi un pas spre reîntoarcerea spre ritmul care ne va da odihna pe care au avut-o bătrânii noștri. Una dintre cele mai frumoase vacanțe pe care le-am petrecut a fost undeva în munți unde am ajuns după ce am lăsat mașina departe, după ce am vîslit patru zeci de minute, după ce am urcat pe jos două zeci de minute. Am intrat într-o casă pierdută în munți unde nu era lumină electrică, nu era semnal pentru telefonul mobil, nimic. A trebuit să intrăm în ritmul soarelui, să ne culcăm odată cu apusul și să ne ridicăm odată cu răsăritul. Am reintrat în ritmul odihnitor al rotirii pămîntului și mintea ni s-a desvîrtejit. Ne-am liniștit sufletele și am învățat să prețuim altfel timpul. În momentul în care ne-am reconectat la curent, inimile ne-au tresărit și viața a început să ne sară din nou de pe șine.

Generația noastră nu mai are odihnă. Generația noastră este în activitate tot timpul, se agită, dar nu muncește. Umblăm, dar nu călătorim. Ne deplasăm, dar nu ne ducem; circulăm, dar nu ne mișcăm. Funcționăm, dar nu lucrăm. Sîntem plini de energizante, dar tot timpul obosiți; bombardați de vitamine, dar leșinați. Abia ne tîrîm blugii spre locurile în care ne pregătim prea mult pentru muncă. Generația noastră se pregătește prea mult în școli pentru profesii pe care nu le va practica niciodată, face prea multe preparative pentru a merge la servicii la care vor întîrzia consecvent, își face curaj prea mult pentru a se angaja în slujbe pe care le vor părăsi prea devreme. Generația noastră nu mai poate munci mai mult de o jumătate de oră la un proiect pentru că trebuie să sară, să răspundă la email, să își bea cafeaua, să își deschidă dopul la sticla cu otrăvitorul cocteil menit să ne dăruiască energie... pentru ce oare? Sugestie? Stai 50 de minute fără să te ridici de pe scaun, fără să fîșnești spre cele pe care le consideri ajduvante în muncă, dar care te deplasează dinspre munca însăși spre o agitație fără rost. Așează-te înainte de a călători, stai înainte de a lucra, lasă-ți mintea să se depună și trupul să se liniștească, apoi lucrează susținut, fără opririle și întreruperile obositoare.

2. Spațiul și relațiile. Generația noastră s-a născut în tren, în mașini și avioane. Părinții și bunicii noștri au cîștigat o bătălie cu spațiul care ne-a scos din limite. Noi într-un an călătorim mai mult decît au călătorit antecesorii noștri în urmă cu 100 de ani, toți bunicii noștri la un loc, chiar dacă au făcut războiul. Nouă ne trec prea mulți copaci pe lîngă coada ochiului, cînd alergăm cu motoarele turate. Am văzut prea multe plante, prea multe animale, prea mulți munți, prea multe rîuri. Într-o singură gară vedem prea multe fețe de oameni, mai multe fețe de oameni decît a avut satul în care a crescut străbunicul. În Gara de Nord sau într-un aeroport internațional, într-o singură zi vei fi văzut mai mulți oameni decît a văzut unul dintre înaintașii tăi în întreaga viață, dacă a stat cuminte în satul de baștină. Creierul ne este inundat de prea mult spațiu și, paradoxal, mințile nu ni s-au descuiat și nici nu pot cuprinde mai multe amintiri. Pentru asta am inventat telefonul mobil cu

video-cameră; nu mai putem reține amintiri pe retină și nici între neuroni. Prea multe imagini văzute în călătorii și prea multe peisaje ni s-au perindat pe dinaintea ochilor. Generația noastră are impresia că viața are scurtături și că este un drum care poate fi parcurs și într-un sens și în celălalt, ne uităm la poze, avem filmulețe, ne agățăm amintirile de suporturi, dar viața este o călătorie care se poate face într-o singură direcție, fără drum de întoarcere.

Faptul că acum sîntem într-un loc și mîine la mii de mile distanță ne afectează felul în care percepem cea mai importantă călătorie pe care o facem, viața însăși. Ceva s-a modificat în mintea noastră. S-au schimbat viscerele noastre, dar nu mai ținem seama de asta. Dar cel mai important lucru este că percepem diferit călătoria vieții. În momentul cînd Domnul spunea "Eu sînt Caleeeeeeeeeeeee, Adevărul și Viațaaaaaaaa", atunci ucenicii aveau în minte spațialitatea, distanțele suprapuse pe mult mai mult timp decît putem noi imagina. Ucenicii pricepeau nu doar drumul între limite, ci și călătoria, cu clipăitul de sandale, cu timpul lung de parcurs între sate, cu orele de însetare, înfometare și transpirație pentru o distanță pe care azi o petrecem prea repede, în zeci de minute. Ucenicii se gîndeau la Calea-viață și la Viața-Cale așezînd mai puțin spațiu în mai mult timp. Pentru noi o călătorie nu mai înseamnă participarea întregului trup, pentru noi "a călători", n mai înseamnă nici măcar "a călări", ci ore întregi, plictisitoare pe care le petrecem înfotoliați în spatele volanelor sau în fața micilor ecrane de pe scaunul din față din avion. Viața a fost asemănată Căii în Antichitate pentru că presupunea, transpirația, efortul, însetarea, distanța și participarea întregii ființe la călătorie. Vi-l puteți imagina pe Ilie mergînd patru zeci de zile și patru zeci de nopți pînă la Muntele Domnului, Horeb, ascultîndu-și I-Pod-ul sau jucînd Solitaire?

Sugestie? O călătorie de o zi pe jos sau cu bicicleta. Vei recăpăta pentru moment dimensiunile naturale ale lumii. Parcurge această distanță, singur, ascultîndu-ți pașii, fără putința de a privi în altă parte decît înainte, ascultă foșniturile de lîngă drum, fără posibilitatea de a-ți acoperi urechile și a fi distras de la cale. Vei redobîndi oboseala liniștii și vei gusta plăcerea de a ajunge la destinație plătind prețul. Vei vedea ce diferită este întoarcerea acasă, atît de diferită față de felul în care simți acum drumul înapoi, pentru că ai călătorit între aceleași plasticuri ale habitaculului și ai ascultat același Cd ca la dus. Întorsul îți va fi diferit de dus și poate mai greu. Acest gust al spațiului trebuie recăpătat de generația mea.

Generația noastră, din pricina faptului că am înghițit prea multul spațiu dintre noi cu lăcomie, are mulți prieteni pe care nu-i cunoaște, prea mulți prieteni pe care nu i-a întîlnit niciodată. La distanță. Generația noastră își face prieteni la distanță, ucenici la distanță, face teologie la distanță, filozofie la distanță. Generația noastră nu mai știe ce înseamnă să te bați cu copiii în curtea blocului și să nu poți să scapi de vecinul lîngă care te-ai născut. Pe vecinul care ți-a otrăvit cîinele și pe colegul care ți-a scos dinții cu pantoful nu îl puteai pune la spam vreme înainte. Generației noastre i s-a modificat felul în care înțelege relațiile, perseverența, consecvența, prezența în fața și

față de celălalt. Celălalt este un *nickname*, cineva care este o terminație a unui alt *terminal* (oare de ce se numesc terminale de computer? Pentru că termină și ne termină ușor relațiile?). Generația noastră poate pune capăt unei relații în care s-au împărtășit cele mai adânci intimități printr-un email și poate termina o relație de curtare în care s-a ajuns la cele mai fierbinți îmbrățișări printr-un sms. Generația noastră împărtășește urgent cele mai adânci secrete prin intermediul tehnologiei, dar se poate distanța de recipientul secretelor tocmai împărtășite fără prea multă suferință, cu ajutorul unei taste. Avem impresia că timpul este al nostru, că spațiul nu ne stă în cale, că relațiile se construiesc în jurul nostru și le putem finaliza dintr-un click, când vrem noi.

Sugestie? Când este ultima dată când ai stat cel puțin tot atât timp cât pe *chat* cu cel mai bun prieten băiat, dacă ești băiat. Salvați-vă într-un fișier ultimele ore de chat. Veți vedea câte cuvinte, ce puține emoții, câte nimicuri, cât de puține sentimente. Veți descoperi că prietenia nu înseamnă *sms-uri* și emailuri, prietenia înseamnă un preț plătit într-o relație care poate produce răni și durere, o relație pe care nu o poți pune la spam și pe care să nu o mai poți opri printr-un simplu click. Generația noastră trebuie să reinterpreteze prezența în relație. Generația noastră trebuie să fie *de față*, să vină la întâlnire, să stea la taclale uitându-ne în ochi care clipească de la o distanță cu puțin mai mare numai de o mână întinsă peste tastatură.

3. Înfrînarea și distracția. Generația noastră nu știe ce înseamnă NU. Nu este obișnuită să i se refuze nimic. Pe vremea primelor variante de windows nici măcar când voiai să îți ștergi *autoexec.bat*-ul sau *command.com*-ul computerul nu îndrăznește să îți spună NU. Sclavul cu față de sticlă te întreabă tot timpul, *ești sigur că vrei să faci asta?* Impresia noastră despre libertate lăuntrică și limite este complet falsă. Generația noastră nu are disciplină interioară și nu știe ce înseamnă refuzul. Între om și computer s-a creat nu numai o alianță a prostiei și ignoranței, ci și o alianță a unei false libertăți. Generația noastră crescută cu cheia de gît, printre cuptoarele cu microunde în care ne-am încălzit mîncarea sleită în absența mamelor; generație crescută între siguranțe automate, cărora nu le mai trebuia liță ruptă între dinți de tați, generație de orfani cu prinți în viață nu a putut învăța faptul că există și NU-uri nenegociabile. Generația noastră își făurește o libertate în care se înlănțuie tot mai adînc în dependențe aparent diferite, dar de aceeași sorginte ca ale adolescenților bătrîni care poartă numele de tați doar din motive biologice, dar care sînt acum complet impotenți în a-și exercita autoritatea de a îngădi nebunia care iese din inima copiilor.

Sugestie? Dacă nimeni nu îți spune NU, încearcă să îți spui tu *Nu*. Când a fost ultima oară când ți-ai fi putut împlini micile pofte și huzururi și ai spus NU? Un *Nu* doar pentru disciplina lăuntrică. Atît! Generația mea trebuie să învețe că gardurile sînt mult mai aproape de noi decît par și că ceea ce numit Cale Îngustă este presărată cu austeritate și refuz, cu înfrînare, cu îngădiri, abțineri și amînarea plăcerii.

Generația noastră este obișnuită ca sursa de distracție să fie tot timpul la îndemână la un click distanță. Dacă vrea, deschide un computer și are Fun. Generațiile dinaintea noastră trebuiau să călătorească și să aștepte sfârșitul săptămânii sau vara pentru a avea răsplata distracției și circuitului. Acum totul este circ și distracție. Distracția este prea aproape, de aceea generația mea vrea o doză tot mai mare de bucurie, dar este tot mai tristă. Distracția în alte vremuri venea ca răsplată, tata cumpăra bilete la un meci sau la spectacol, dacă treaba era bine făcută. Acum, fiul își ia singur și gratis porția de spectacol sau meci oricând dorește, fără să mai trebuiască să facă nimic în schimbul răsplătirii, nu mai trebuie să întrerupă munca pentru distracție, ci întrerupe distracția pentru a profesa. Generația noastră are tot timpul fun, fără întreruperi. Generația mea vrea totul acum, fără să plătească prețul, nu este gata să aștepte pentru următoarea dată, următoarea întrerupere, următoarea distragere din plictisul cotidian, și, pentru că este tot timpul distrată, a ajuns o generație tot timpul plictisită și distrasă.

Sugestie? Să ne amânăm plăcerile și bucuriile pentru a le privi cu anticipare și nerăbdare, ca răsplată a muncii, ca întrerupere a ritmului. O, de ne-am găsi odihna în Domnul, circuitul și distracția, desfătarea în Sabat. O casă de jale ne-ar ajuta să pricepem mai mult din ce mai rămîne din bucurie aici și ce rest ne rămîne dincolo. Sărbările biblice sînt însoțite întotdeauna de o mare tristețe. Ioiel în primul capitol ne cheamă la un post, dar adunare de sărbătoare, Isaia vorbește despre ziua de post și o prelungește în Sabat, în Isaia 58. Chiar și sărbătorile creștine, Paștele este precedat de o îngropăciune, Crăciunul este precedat de durerea unei nașteri în sărăcie. Sărbătoarea nu poate fi sărbătorită decît cu rîsul pe obrajii deja sărați cu lacrimi din belșug.

4. Bătrînețea și viața. Generația noastră nu crede că va îmbătrîni și nu se pregătește pentru asta. Asta se întîmplă unei generații care are deformată impresia despre timp, care crede că, luminîndu-și sub neon viața, o va prelungi, o generație care crede că va cîștiga timp, dacă se mișcă mai repede. Generația noastră nu crede că va îmbătrîni și are dreptate. Cei mai mulți dintre noi ne vom stinge înainte de vreme pentru că ne sinucidem sub lumina creată de părinții noștri, prelungindu-ne nopțile, ucigîndu-ne ficații cu nopțile nedormite, scaldîndu-ne neuronii în excitante, îndeplinind deadline-uri pentru sarcini pe care le urîm. Unii dintre noi vor sfîrși prea devreme sfîșiați între fiarele mașinilor, grăbindu-se să ajungă unde nu vor mai ajunge niciodată. Generația noastră, și dacă va purta peri albi și riduri, nu are șansa să îmbătrînească pentru că nu se liniștește în locul în care ar putea să picure înțelepciunea. Bătrînețea va fi pentru noi doar biologică, vom rămîne niște adolescenți cu obraji căzuți, acoperiți de vopseluri și de hainele împrumutate din dulapurile copiilor noștri pentru a masca trecerea vremii.

Sugestie? Să mergem într-un azil de bătrâni. Să petrecem o zi acolo între cei "internați definitiv". Vom prețui mai mult timpul dat de Domnul ca talant în tinerețe, dat brusc, dar cerut cu încredințare înapoi...

Generația noastră nu își mai asumă responsabilități de lungă durată și de mare implicare, de aceea tinerii nu se mai căsătoresc de tineri și nu mai fac copii de tineri. Toți doresc să devină studenți și să își prelungească școlaritatea într-o lungă și dulce adolescență, ascunzându-se de viață pe băncile unor universități care îi vor face specialiști în nimicuri sau în domenii care nu i-au interesat niciodată, astfel născându-se ca pseudointelectuali cu diplome. Generația noastră fuge de tot ce este viu, de celălalt viu. Băieții de azi sînt speriați de orice relație care îi împinge spre altar, unii preferă un site porno gratuit și o masturbare „ieftină” decît o relație de cuplu complicată, dar plină de bucuriile pe care Domnul ni le-a lăsat și despre care vorbește Eclesiastul. Generația noastră preferă un acvariu cu pești, un pudel pe care îl poți călca din greșeală sau o reptilă, decît un copil care să te scoale noaptea. Generația noastră vrea să își trăiască „viața”, dar fuge de orice este viață în favorarea plasticului, metalului și cristalelor lichide. Sacrificăm viața pentru noi jucării. Femeile din generația noastră încearcă să facă primul copil la 35 de ani, după ce vor fi terminat două mastere și doctoratul și, dorindu-și să fie izvoare de viață prea tîrziu nu se mai pot bucura de viață. Generația noastră crede că sexul este dăruit de Dumnezeu numai pentru plăcere. Generația, generația decreteilor lui Ceaușescu împuținează generațiile care urmează, într-o război răutăcioasă împotriva vieții. Cele două zeci de milioane de avorturi stau pe conștiința generației noastre, iar în 2030 vom fi doar cincisprezece milioane și 55% dintre cei în viață din neamul acesta vor fi pensionari.

Sugestie? Căsătoriți-vă, oameni buni! Devreme și în Domnul! Faceți copii la tinerețe să fie ca săgețile în tolba unor viteji, dăruindu-le fără egoism tot ce este mai bun în trupul vostru, răbdarea de tinerețe. Lăsați-i pe copiii voștri să aibe părinți tineri, pe care să îi îngroape mai tîrziu, după le vom fi mîngîiat nepoții. Sănătatea și prosperitatea unei națiuni stă și în număr.

5. Ireparabilul și definitivul. Generația noastră are impresia că orice se poate cumpăra și orice se poate plăti, că o relație contractuală poate rezolva aproape orice situație și ca totul se poate încheia după același model ca și un contract. Sîntem bombardati de hîrtii, avem contracte pentru orice: telefoane, televizor, radio, de studii, pămînturi, construcții. Bătrînii noștri au semnat două sau trei zdelci în toată viața lor sau au tunat cu DA-ul sau cu NU-ul în fața vecinilor, prietenilor și rudeniilor. Pentru generația noastră nu mai există afirmații definitive, radicale. De aceea generația noastră semnează foarte repede hîrțiile de divorț sau renunță foarte ușor la prieteni. Generația noastră se acoperă cu hîrtii pentru orice lucru și nu mai poate spune DA și NU fără să se sprijine pe semnături.

Sugestie? Trebuie să riști în relație între DA și NU. Trebuie să ai curajul de a te lăsa la mîna celuilalt pe încredere pentru a cîștiga încrederea. Avînd încredere riscantă în celălalt, recîștigăm încrederea în sine.

Generația noastră nu poate crede că unele lucruri sînt definitive, că nu mai există a doua viață, ca în jocurile pe computer, că unele cicatrici rămîn, că sînt răni care nu se vor vindeca niciodată și că Dumnezeu nostru nu este Dumnezeu unei alte șanse întotdeauna. Nici pisica nu are nouă vieți. Știm asta, nu-i așa? Doar în copilărie am încercat în cruzime cu pisicile vecinilor acest adevăr. Colegilor mei de generație le este greu să creadă că ziua de azi nu mai rămîne altundeva decît în fotografii sau pe fișiere video. Viața are un singur sens, spre moarte și azi sîntem mai urîți și mai morți decît ieri, mai albi, cu epiderma mai șifonată și mai umbrită. Există lucruri definitive și ireparabile. Sugestie? O înmormîntare a cuiva apropiat ne oferă perspectiva care nu poate fi vindecată nici cu filmulețe nici cu fotografii. "Definitivul" se poate "defini" cel mai bine între brațele unei cruci mortuare și se pronunță pe silabe pe bătăile cuielor într-un coșciug. Generația mea are depozitată înțelepciunea în casele de jale. De acolo o vom lua!

6. Puritatea și plăcerea. Unele fetele din generația noastră cred că virginitatea este doar biologică. Cred că se pot apropia de „prietenii” pe care îi încearcă ca pe pantofii de mireasă. Sînt fete în generația noastră care cred că, dacă și-au păstrat virginitatea biologică, rămîn "curate". Nu sînt conștiente că vor duce pînă la altar în ziua căsătoriei lor „fantomele” tuturor băieților pe care i-au sărutat prelung și de care s-au lăsat generos pipăite. Cele trei sau patru relații (aceasta este media) în care s-au lăsat apropiate de băieți fără rușine vor fi o moștenire amară din prima noapte a intimității lor, cu răni adînci pe mulți ani de zile în viața de căsnicie. Fetele din generația noastră trăiesc o minciună în care cred că, dacă vor fi mult mai accesibile și prietenoase cu băieții, vor fi mult mai căutate și se vor mărita mult mai repede cu vreun făt frumos venit pe Ferrari sau Porsche. Ele cred că cea mai mare dovadă de iubire, primul sărut, prima atingere, floarea care se scutură prima dată, pot fi oferite de mai multe ori. Sînt fete din generația noastră tot mai impure și tot mai acrite și care, între ele, își revarsă frustrările pe "porcii de băieți", dar dau din colț în colț cînd apare cîte un *Don Juan* de cartier în clasă, și se comportă ca niște sclave în fața Faraonului. Florile curate se tîrîie pe pămînt ca dovlecii. Generația noastră a reinventat virginitatea, dar pe care o scoate la licitație pe internet.

Sînt băieți în generația noastră care cred că pot pune mîna pe toate fetele dintr-o biserică, dar că, paradoxal, în aceeași biserică, vor găsi o fată neatinsă. Generația noastră, deși este lipsită de disciplină, deși este lipsită de control, deși este bombardată hormonal și drogată sexual a inventat datingul de plăcere. Egoiști, ne folosim de ceilalți, nu pentru a construi un viitor împreună, ci pentru a ne satisface plăcerea de o clipă a păcatului. Generația noastră s-a specializat în a amîna lucrurile

importante, căsătoria, viața însăși, pentru a gusta acum toate beneficiile ce ar decurge din plățirea prețului maturității. De aceea generația noastră se bucură de inventarea unei noi perioade de odihnă și distragere, adolescența, drăceasca invenție a secolului trecut, prelungită în acest secol între 10 și 35 de ani. Băieți din generația noastră deși doresc mult mai multă independență și se mint că sînt liberi de părinți, tot mai mulți dintre ei trăiesc cu mamele singure. Băieții din generația noastră au crescut fără nici o autoritate masculină care să le oprească pornirile, spune Al Mohler. Consecințele? Să ne uităm la felul în care băieții manipulează fetele pentru a le cădea în brațe fără nici o promisiune a vreunui viitor împreună, considerînd că totul este un joc de copii bătrîni. Generația mea nu poate crede că virginitatea nu este doar trupească, că puritatea începe cu gîndul așezat ca rob al ascultării de Cristos și sînt gînduri care nu mai pot fi domesticite niciodată, dar pot fi îngrădite pentru totdeauna.

Generația noastră a văzut prea devreme și prea multe lucruri pentru care copiii trecutului trebuiau să riște bătăi însurorate cu moartea, dacă s-ar fi uitat pe gaura cheii. Tinerii din generația noastră închid ușa după ei și în liniște, fără nici un fel de emoție, în timp ce părinții naivi cred că învață pentru facultate, tinerii din generația noastră sînt la o apăsare de buton de ceea ce numai celor mai stricați li se descoperea în urmă cu 30 de ani. Bordelul era la bani mulți, timp și rușine distanță. Astăzi murdăria s-a democratizat și ni s-a apropiat, acum ne este în propria noastră casă. În mintea generației noastre s-a produs o mutație dinspre dorință spre atingere, dinspre așteptare spre satisfacție imediată. Din această cauză generația mea nu mai este o generație romantică. Al Mohler cita un critic literar care spunea că sursa romantismului în opera lui Shakespeare consistă în tînjire... toate personajele tînjesc după dragostea neîmplinită, și dragostea are farmec cît visezi, în tensiune, cît aștepți, nu în satisfacția imediată. Generația noastră nu mai poate aștepta, vrea totul, dintr-o dată, acum, aici, pe moment deși este înșelată pentru că are dintr-o dată, nemulțumită pentru că i s-a dat deja ceea ce a dorit acum și aici. Sugestie? Amîna și așteaptă. De aici tensiunea romantică. La fel este în Cîntarea Cîntărilor, personajele aleargă unul după altul, dar ... nu se întîmplă... așteaptă, amîna, tînjesc, vorbesc, sînt multe culori, multe mirosuri, fructe, legume, ascunzători, descrieri, tocmai pentru a amîna satisfacția. Generația noastră trebuie să învețe răbdarea în așteptare, plăcerea din amînare și dragostea în tînjire.

Generația noastră este o generație murdărită în minte și care, dacă ar avea oportunitățile, ar mușca cu dinții ca niște săbii. Cazul celor trei tineri polițiști de frontieră care au violat-o pe prietena unuia dintre ei, cu acordul acestuia, a început în școala de la Oradea, unde au stat cu băieții la vizionat filme porno în orele de după instrucție. Generația noastră, fie aceasta în afara bisericilor sau nu, este expusă la aceleași mitraliere de imagini aducătoare de otravă și de moarte. Sugestii? Pentru unii este prea tîrziu deja orice sugestie.

7. Educația și procesele. Generația noastră nu mai este creativă și originală. Când o față din generația noastră vrea să fie originală, devine o copie. Se piaptănă ca Andreea Marin și se îmbracă precum Mihaela Rădulescu. Generația noastră și-a format mentalitățile, reflexele și obiceiurile de viață pornind de la viața de dincolo de sticlă. Modelele noastre sînt Vip-urile, apariții plate, pe sticlă, personaje care s-au realizat cu ajutorul corpului dăruit de la Dumnezeu, retorica de cartier și circumstanțele. Minte și munca ne sînt ne semnificative ca valoare. Educația? Doar o amînare a vieții înseși. Altarele generației noastre au ecrane plate. Când intram în casele bunicilor noștri găseam puține lucruri și de mică valoare, dar în mijlocul camerei era masa și pe masă, lîngă pînea cea de toate zilele acoperită cu șervet, era Biblia lîngă lampă. Acela era altarul care domina întreaga casă. Astăzi, în mijlocul caselor noastre tronează plasmeele, iar fețele generației noastre nu se mai adîncesc între pagini, ci între sticle. Generația mea și-a făcut educația de la sticlă, pe sticlă, în sticlă, sub sticlă... și vom sfîrși într-o sticlă. Generația mea a fost privită prin sticla care ne-a despărțit de privirile părinților în maternitate, am privit curioși prin sticla parbrizelor peisajele care s-au derulat prea rapid pentru pupilele noastre de copii, ne tocăm zilele privind prin sticlele terminalelor de computer, privim de cîteva ori pe oră la ecranele sticloase ale telefoanelor mobile, ne petrecem după amiezele privind spre sticla televizoarelor, ne sfîrșim zilele privind printre sticlele de băutură.... Generația noastră trăiește tot mai mult într-o nouă viață, este Generația E sau I, electronică sau Internet. *Second life* devine însăși viața, iar viața însăși devine o anexă a vieții care se petrece tot mai mult între gadgeturi și dincolo de sticlă.

O sugestie? Scoateți cel puțin televizoarele afară din casă. Cîtă liniște, cîtă bucurie am recîștigat în momentul în care ne-am înlocuit altarele! O zi fără telefon mobil? Este de imaginat? O zi fără internet? O putem planifica?

Generația noastră devine lacomă cînd aude promisiuni de genul *Greek in a week* și *Învățați să cîntați Chopin în 30 de zile*. Procesele de formare și orice fel de proces, în general, este fie scurtcircuitat, căutăm căi prin care etapele pot fi arse. Generația noastră este foarte informată, poate că este cea mai informată generație care a trăit pînă acum pe Pămînt. Oricînd aproape oricine poate găsi orice informație pe care o poate verifica, este o generație care știe tot mai mult despre tot mai multe lucruri pînă știe totul despre nimicuri. Este generația care știe că știe, dar nu mai știe lucrurile fundamentale. Este generația care nu mai învață nimic pentru că știe că are totul la distanță de o mîină întinsă spre tastatură. Generația noastră știe, dar nu ține minte. Este o generație care ascultă predici pe I-pod, dar nu mai vine la biserică, este o generație care preferă să stea în fotoliu să asculte o predică pe *Youtube* sau *Viddler* în loc să se ducă la o înghesuială reală într-o biserică ca să se așeze lîngă cineva care miroase a transpirație sau îi miroase gura. Generația noastră se plictisește la orele de rugăciune, ascultînd plînsetele prea lungi ale unei văduve bătrîne, generația noastră se plictisește la orele de studiu biblic, care solicită o concentrare mai îndelungă de 20 de minute,

generația noastră preferă o predică presărată cu ilustrații și glume, unei prelegeri care să îi solicite memoria, fie aceasta și de scurtă durată, sau capacitatea de analiză.

Sugestie? Generația noastră trebuie să se apuce din nou să citească, să își umezească degetele și să apuce pagini. Pentru generația noastră va trebui reinventată ucenicia peripatetică și alteritatea. Generația noastră își va putea salva creierul doar atunci când se va opri curentul electric și toate bazele de date ne vor fi inaccesibile. Generația noastră ar trebui, așa cum spunea Cristi Bădiliță "să dea un decret pentru protejarea scrisului de mână" și pentru învățarea prin memorare, mod de formare prin care s-a ordonat mintea lui Augustin. În generația noastră trebuie să moară Google și să se nască maeștri.

8. Sentimentele și Conștiința. Generația noastră este o generație crudă, o generație lipsită de sentimente. Copilul meu a văzu mai mulți câini morți cu mațele scoase afară într-o singură călătorie cu mașina decât am văzut eu în toată copilăria. Copilul meu a văzut oameni prinși între fiare, copilul meu a văzut morți reali pe șosele sau muribunzi care mișcă în sânge. Bunicii noștri aveau emoții puternice dacă vedeau pe cineva tăiat la picior cu coasa. Strănepotul lui râde dacă vede un motociclist decapitat și întreabă dacă se poate da în reluare ca pe you-tube. Generația noastră este o generație lipsită de inimă și de "dragoste firească", cum spune apostolul Pavel, sîntem "astorgoi" (fără dragoste firească, vezi Romani cap. 1) pentru că am văzut mai multe morți violente într-o singură zi decât vor fi văzut antecesorii noștri într-o singură generație. Generația mea trebuie să facă post de privit la cruzime, generația noastră trebuie să vadă morți reali și să vadă muribunzi adevărați, generația mea trebuie să se întâlnească de-adevăratelea și mai devreme de propria moarte cu moartea însăși, nu doar cu umbrele ei de pe sticlă.

Sîntem o generație născută și crescută în zgomot. Ne-am născut în zgomotul ventilatoarelor din maternitate, am fost duși acasă în zgomotul motoarelor, am crescut în trăncănitul tramvaielor, în legănatul șinelor de tren, ne-am maturizat căutînd zgomotul cu orice preț. Din pricina aceasta generația noastră își refuză liniștea. Nu mai ascultăm muzica cu timpanele, ci cu ficatul și pancreasul. Simțim nevoia ca totul să vibreze în jurul nostru și în noi, pentru că sînt prea puține lucruri care ne mai înfioară și prea puține imagini care ne mai cutremură. Generația noastră este o generație absentă între căști. Ascultă multă muzică, dar nu știe cuvintele, ascultă multe piese, dar nu le știe compozitorii. Ascultă orice, numai să nu străbată glasul dinlăuntru. Generația noastră are nevoie de tot mai mult zgomot pentru a înăbuși o conștiință din ce în ce mai mută.

Generația noastră ar trebui să învețe să tacă și să facă tăcere, să se cufunde în liniște pentru o vreme, ca să își recîștige dreptul de a-și face și cînta muzica. Ar trebui să absentăm o vreme de pe scene pentru a putea fi prezenți din nou cu ceva de spus. Generația noastră ar trebui amînată și retrasă pentru a cîștiga dreptul de a reveni și de a influența lumea în care ne-a așezat Dumnezeu.

Generația noastră este o generație care își caută confortul și este nepăsătoare ca Iona față de niniviteni. Ne iubim mai mult curcubetele decât toți vecinii cu tot cu vitele lor. Generația noastră nu mai suferă pentru generația noastră. Generația noastră nu mai plînge pentru generația noastră, generația noastră nu se mai roagă pentru generația noastră. Generația noastră va avea impact în generația noastră atunci când vom învăța să ne pese, să plîngem, să ne rugăm și să ne întoarcem înapoi spre Ninivele nostru cu strigătul profetic care vine dinspre Carte spre Viață. Triumfalismul trebuie să ne părăsească pentru că ne stă mai bine sacul și cenușa, zîmbetul trebuie să ne piară de pe fețe și din ochii rimelați și de sub sprîncenele smulse trebuie să curgă lacrimile de pocăință, curățînd fardurile care ne ascund urîtenia cîștigată în nopțile de nesomn și de vegheri spurcate.

Atunci va trăi din nou generația noastră, după ce ne vom fi asumat viața și Însăși Viața. Cine va mijloci pentru acest neam de oameni care nu mai cunoaște pe Domnul și nici ce a făcut El pentru părinții noștri? Cine va chema îndurarea Lui peste noi? (Ieremia 32:18 Tu dai îndurare până la al miilea neam de oameni și pedepsești nelegiuirea părinților în sânul copiilor lor după ei. Tu ești Dumnezeu cel mare, cel puternic, al cărui Nume este Domnul oștirilor!) Oare trebuie să ne ducă din nou Dumnezeu și pe noi în pustie ca să ne moară sămînța? (Iosua 5:6) Va găsi Domnul în generația noastră 7000, care nu și-au plecat genunchiul în fața idolilor acestui timp(1 Impărați 19), va găsi în cetatea noastră 50, 40, 30, 20 de bărbați care să fie preoți, regi și profeți măcar pentru familiile lor? (Geneza 18:26-28) Dacă Domnul va veni în generația noastră, va găsi El oare o urmă de credință pe pămînt?

9. Trecutul și tradițiile. Generația noastră este ruptă de trecutul imediat și neinteresată în nici un fel de istorie. Generația noastră s-a ridicat în ignoranță față de trecut, fără să verse lacrimi pentru sîngele nevinovat care strigă din țarinile acestui neam. Nu l-a văzut pe Liviu Olah și nu tresare la ideea de a avea o listă de rugăciune. Nu știe prea bine ce s-a întîmplat înainte de 1989 și nu are amintiri cu bonuri de benzină, rînduri la lapte, cozi la carne, tichete pentru zahăr, ulei, făină. Generația noastră cumpără bilete la Sighet și la Auschwitz și plînge cînd vede pe cei schilodiți și maltratați acolo, băieții castrați de Mengele și versurile scrise la Sighet pe pansament, dar nu face legătura cu istoria. Generația noastră nu este interesată de tradiții și istorie, disprețuiește vechiul, considerîndu-l învechit doar pentru că este vechi și este lacomă de nou, considerîndu-l bun doar pentru că este nou. Generația noastră nu mai vizitează muzee și disprețuiește filmele făcute înainte de 1985. Are o nouă traducere pentru o carte veche, dar nu mai citește cartea nici în traducerea veche și cartea nouă nu mai reprezintă nici o tentație. Generația noastră scrie lucruri noi, numai lucruri noi, aflăm pe bloguri în ce tricouri sînt îmbrăcați contemporanii noștri, dar nimic despre mirosul caselor în care au copilărit. Generația noastră știe mai mult decât părinții, de aceea consideră că tot ce spun aceștia este incorect și improbabil. Generația noastră nu își dorește nici

istoria ei, nici istoria neamului de oameni care a precedat-o. Părinții noștri se emoționau la îndemuri ca "este istoric ce se întâmplă acum". Generația noastră nu are perspectiva faptelor mici de azi care pot căpăta însemnătate mâine. De aceea generația noastră este steapă de ucenici și nu îi va rămâne sămânța de urmași în oameni de încredere care vor fi primit tezaurul învățăturilor trecute pentru a-l încredința celor viitoare. Generația noastră este veriga ruptă în lanțul leaturilor și mai poate fi reparată și pusă la loc doar dacă iese de pe scena polisului pe ușa din dos pentru a intra înapoi la școală, la lecția de istorie. Generația noastră, care își privește doar pământul de sub picioare, trebuie să învețe să se uite cu frică și cutremur, cu lacrimi și sperietură în urmă, pentru a privi cu demnitate și curaj înainte. Trecutul lor, taților noștri, ne va vindeca viitorul pentru ei, copiii noștri. Acest trecut trebuie cunoscut, asumat și consumat, precum mielul de Paști, cu ierburi amare, pentru a ne putea desprinde de Egiptul în care ne-am construit bordeiele confortabile. Aventura care ne așteaptă este mai dură și mai pustie decât robia prezentului lenevit în osteneli pentru tiranii pe care singuri ni i-am ales.

10. Întinerirea și îmbătrânirea, izbăvire a generației noastre. Este timpul să ieșim din generația noastră ca să o putem ajuta. Generația noastră nu poate să se ajute singură precum maimuțica din Povestirile Junglei, trăgându-ne de mustăți în sus din mlaștină. Doar îmbătrânirea sau întinerirea ne pot ajuta să ieșim din generația noastră pentru a o călăuzi spre eliberare. Să îmbătrânim spre exemplu schimbându-ne altarele (televizoarele și plasmeele) cu altarul bunicilor noștri, o masă pe care stă o biblie și pâinea cea de toate zilele sub șervet. Să ne îmbătrânim, căutând înțelepciunea prin azile de bătrâni și la morgă, să ne urîțim pentru a ieși din casă sau să ne culcăm odată cu găinile, atunci când se face noapte. Să ne comportăm ca bătrânii pentru a ne putea salva cât mai mult tinerețea (Iov 12:12 La bătrâni se găsește înțelepciunea și într-o viață lungă e priceperea.). Să ne scurtăm zilele ca să ne înzirim, să pierdem mai mult timp cu bătrâni, ca să câștigăm timp pentru viață (Iov 15:10 Între noi sunt peri albi, bătrâni, oameni mai înziliți decât tatăl tău.). Să întinerim făcându-ne asemenea copiilor, câștigând creativitatea și puritatea acestora, puțința de a fi distrați cu mult mai puțin și de lucruri mult mai simple. A merge odată cu ziua și valul nu este o opțiune, singura șansă este *să ne învechim*, să învățăm cu generațiile care ne-au precedat, întorcându-ne la o Carte bătrână, apoi *să ne copilărim*, maturizându-ne în liniște și simplitate. Îmbătrânirea timpurie și păstrarea veșnicei copilării ne sînt singura opțiune într-o generație prea copilăroasă, care refuză maturizarea, într-o generație care moare înainte de vreme, fără a-și fi trăit cu adevărat viața.

Epilog: Visele. Este dimineață. Am adormit gîndindu-mă la generațiile noastre și la cele ce ne urmează. Am avut un vis, de fapt două. Se făcea că eram cu mai mulți dintre studenții mei și

copiii noștri se jucau împreună. Eram undeva la țară și, undeva înăuntru casei era un puț adânc săpat de noi. Copiii se jucau înaintea noastră, dar au început să se joace și să sară tocmai pe scândurile subrede de deasupra hăului negru. Râdeau și săreau. Unul dintre ei, îmbrăcat în alb, cam la vârsta de trei ani, a găsit un loc prin care a sărit cu capul în jos... S-a pierdut printre scândurile putrede, destul de mari să acopere hăul, prea putrede ca să îl susțină. N-a țipat, n-a scîncit...s-a auzit doar un vîjîit scurt și jos, cu ecou, clipocitul apei ... dar pentru foarte scurtă vreme. Am tăcut cu toții, și poate că asta a fost ciudățenia visului. Tatăl, roșu la față, dar tăcut, n-a făcut nici un gest. Nici noi. Ne-am uitat neputincioși la hăul deschis în fața noastră și am hotărît în aceeași tăcere că pruncul nu mai poate fi salvat. A fost un moment de complicitate a taților, un dureros complot cu scândurile și cu apa. Ne-am uitat cum lucrarea mîinilor noastre ne-a înghițit rodurile pîntecelor noastre fără să putem să strigăm de durere și fără să bocim măcar. Creațiile noastre ne mănîncă zilele pruncilor noștri, invențiile noastre, puțurile săpate de noi, dar acoperite cu putreziciuni într-un moment în care conștiința este somnambulă, ne înghit copii pe care nu-i mai plîngem. Dăm neputincioși din umeri și, lipsiți de eroism și lacrimi, "înțelegem" că nu se mai poate face nimic pentru ei, copiii noștri insalvabili din gura idolilor pe care noi i-am construit și ale căror brațe arzînde noi le-am înfierbîntat. Fîntînile noastre seci sînt deja săpate și coclite deja. Au săpat la ele și tații noștri, iar fiii nu le-au curățat. Le-au acoperit numai prea fragil pentru a proteja viața prea fragilă.

Al doilea vis: am fost opriți de o mașină, care părea să nu mai poată înainta. Păreau tineri, la fel ca noi, într-o excursie sau cu treabă. Nu erau de pe aici. Străini, dar vorbeam aceeași limbă. După ce am oprit... ne-am trezit în prizonierat. Ne-au luat ca ostatici ca să se distreze și să ne distreze. Majoritatea celor din grupul nostru s-au obișnuit repede cu atmosfera și au început să se hlizească, uitînd de prizonierat. Puțini dintre noi doreau să scape de zgomot și dansuri, de chicoteli și glume. În mijlocul vârtejului, am găsit o cale de scăpare, una singură, dar riscantă. Ar fi trebuit, așa cum făceam în urmă cu două zeci de ani, să alerg, să bat pe o trambulină și să sar peste un gard destul de înalt. Am alergat, am sărit, fără să îmi pese de riscurile care mă așteptau dincolo de gard. Mi-am dat seama că nu știu nici măcar dacă dincolo de gard este o prăpastie sau un loc mai rău. Știam doar că este dincolo de gard și scăparea merită, libertatea merită frîngere de oase, sînge și poate chiar moartea. Am sărit... Visul meu s-a oprit în aer, fără deznodămînt.

Pastor Marius David Crucheru